de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 11 — 14 MAART 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

TRAINING VOOR DE OLYMPISCHE SPELEN!

De Sneeuwklokjes

Met haar neusje tegen de ruit gedrukt, zat Marijke de tuin in te kijken. Ze deed een stil spelletje met de regen, die met grote druppels neerviel. Als je je gezicht stijf tegen de ruit aandrukte, was het net of de dikke druppels je konden raken. Maar net als ze op je gezicht wilden komen, botsten ze tegen de ruit en gleden als straaltjes naar beneden.

„Ha, jullie kunt me toch niet nat maken," lachte Marijke.

Wacht eens, dacht de regen, dan ga ik m'n grote broer, de hagel, er bij halen. En daar tikten de hagelsteentjes al tegen de ruiten.

De wind hielp ook nog een handje mee. Rrrrrt! ging het.

Marijke zou nu best eens buiten willen lopen met haar regenmantel aan en met die nieuwe laarzen, die ze verleden week had gekregen. Maar ze wist, dat daar niets van kon komen. Ze was pas ziek geweest en de dokter vond het beter, dat ze nog een paar dagen in huis bleef. Lekker warm zat ze hier. Buiten was het toch wel wat guur; het werd al donker en Marijke's gedachten gleden weg.

De hagel, die wel zag, dat hij Marijke niet bang kon maken, had de hele tuin met een wit laagje ijs bedekt.

Marijke zag dat en ze moest ineens aan de bloembollen denken, die vader een paar maanden geleden in de grond had gestopt.

Wanneer zouden die uitkomen en zouden er al wortels aanzitten? dacht ze. Ik zou best eens in de grond willen kruipen om te zien hoe ver het al was. Maar daar was ze veel te groot voor. Of eigenlijk, zó groot was ze niet eens! Weet je wat? Ze zou eens bij dat gaatje gaan kijken onder de heg. Vader zei, dat het wel leek of een veldmuis dat had gegraven. Misschien kon ze daarin iets zien. Zachtjes liep ze de kamer uit naar de heg.

O, wat was dat gat groot! Ze kon er zelf wel in. Zou ze het eens proberen? Eerst met één been. En nu met het andere. Maar, help! daar gleed ze uit en rolde naar beneden.

Boem. Met een bons bleef ze liggen.

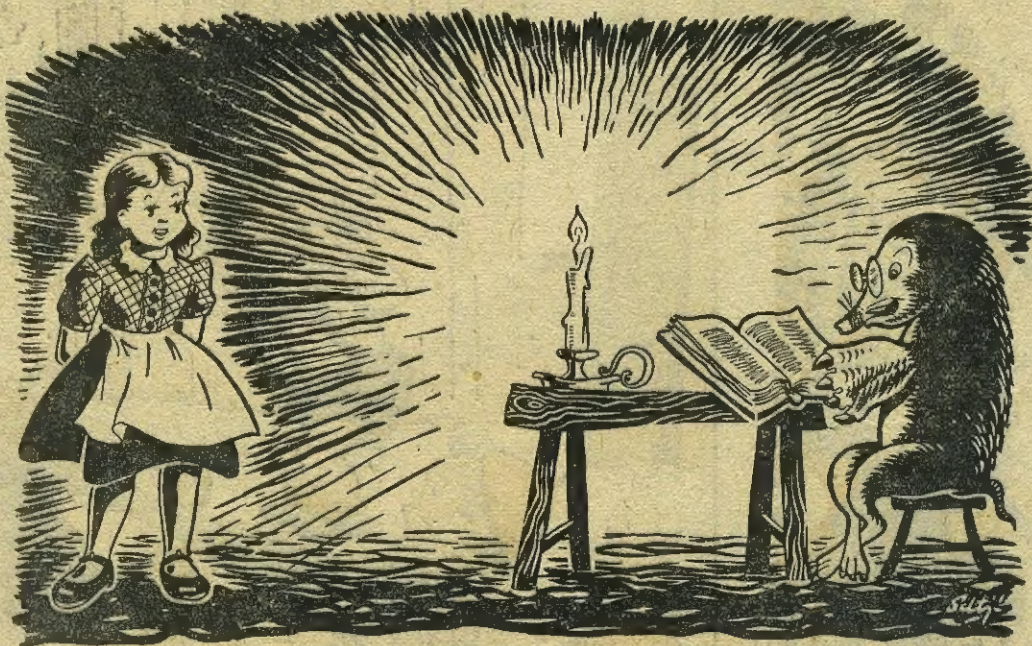
Het was hier erg donker. Maar gelukkig had ze zich geen pijn gedaan. Ze keek nog eens rond en zag in de verte een lichtschijnsel.

Voorzichtig liep ze er heen. Daar zag ze een grote kamer. In het midden er van stond een tafel en daaraan zat een dikke mol bij het licht van een kaars een boek te lezen. Hij had een klein brilletje op en z'n lippen bewogen terwijl hij las.

Marijke vond dit zo'n mal gezicht, dat ze er om moest lachen. Daar schrok de mol van en boos keek hij over zijn brilletje heen naar haar.

„Wat kom jij hier doen?" bromde hij.

„O, meneer Mol, wees u niet boos. Ik ben Marijke en ik wilde even naar de bloembollen gaan kijken, die vader heeft gepoot en toen ben ik door het muizengaatje gevallen en toen...."

„En toen kwam je mij hier uitlachen," onderbrak de mol haar.

„Ik wilde u heus niet uitlachen, meneer," hakkelde ze een beetje bang, want ze zag wel, dat de mol erg boos was, „maar ik dacht, dat u 's winters altijd sliep."

„Ja, dat is wel zo, maar als het niet erg koud is, word ik wel eens wakker en dan ga ik wat eten of lezen. En wat die bloembollen van

jou betreft, dat zijn maar vervelende klanten, hoor. Ze hebben altijd ruzie wie de grootste en de mooiste is en wie het eerst boven de grond mag komen. Ze maken mij steeds wakker met hun geklets."

„Wat jammer," vond Marijke, „het waren zulke leuke bolletjes, toen vader ze had gekocht."

„Je gelooft me zeker niet," ging de mol verder. „Ga maar eens mee. Dan kun je het zelf horen. Ik zal de kaars maar meenemen, want mensenkinderen kunnen niet best in het donker zien."

Hij nam de kaars van de tafel en ze gingen op weg. Eerst moesten ze een lange gang door en toen een soort trap op.

Daar aangekomen hoorde Marijke verschillende stemmen door elkaar.

„Hoor ze weer eens ruzie maken," mopperde de mol.

Ze waren nu in een gang, die onder de bloembollen liep. Marijke luisterde naar het opgewonden gesprek.

„Ik ben een mooie rode tulp en ik ben het eerste boven de grond. Als het een beetje warmer is, kom ik er uit en dan zullen de mensen zeggen: Nu is het voorjaar."

„Ik ben een paarse en als ik boven de grond kom, vindt ieder, die mij ziet, mij de mooiste bloem van de tuin."

Ook de narcissen, die tussen hen in lagen, vonden zichzelf het mooist.

„O, wat zijn ze toch verwaand," zei Marijke. „Ze kunnen er nog lang niet uit, want er ligt een hele laag ijs in de tuin."

„Gelukkig zijn ze niet allemaal zo," vertelde de mol, „kom maar eens mee."

Weer gingen ze een lange gang door. „Nu zijn we onder de heg, waar de bolletjes liggen, die je vader in Augustus al heeft gepoot. Het zijn de sneeuwklokjes. Zij zijn heel wat rustiger. Luister maar eens!"

En Marijke hoorde hoe de sneeuwklokjes elkaar vertelden, dat ze over een paar dagen al boven de grond zouden komen.

„Maar dat kan toch niet," zei Marijke tegen de mol. „De tuin ligt vol ijs. Als ze boven de grond uitkomen, gaan ze vast dood van de kou en dat is zo jammer van die lieve bloemen. Ach meneer, zeg u, dat het nog te koud is in de tuin."

„Daar kunnen ze best tegen," vertelde de mol en heel geleerd voegde hij er aan toe: „Ik heb gelezen, dat de sneeuwklokjes zelfs tegen sneeuw en ijs kunnen. Maar kom, ga mee. Ik ga nog wat eten. Ik heb voor jou ook nog wel wat lekkers in de kast." Marijke, die veel van lekker eten hield, wilde graag weten wat de mol nog in voorraad had.

„Ik heb nog een paar lekkere wurmenpannekoeken staan."

O, wat schrok Marijke daarvan. „Brrrr, die lust ik niet," griezelde ze.

„Nu, dan moet je het zelf maar weten," was het antwoord van de verbaasde mol. „Ik ga eten. Loop jij deze gang maar door, dan kom je op dezelfde plaats waar je in de grond gekropen bent." En weg was de mol. Hij had de kaars meegenomen. Het was nu helemaal donker en Marijke wist niet precies, hoe ze moest lopen. Ze probeerde links en rechts, maar overal stootte ze tegen de wand. Ze kreeg het er benauwd van en wilde net gaan roepen, toen ze wakker schrok.

Vader kwam thuis en deed de deur dicht en daarvan was Marijke, die bij het raam in slaap was gevallen, wakker geworden. Hij schudde de hagel van z'n jas.

„Wat een weertje is me dat," zei moeder.

„Maar," was het antwoord, „weet je wat ik in de tuin zag? De eerste

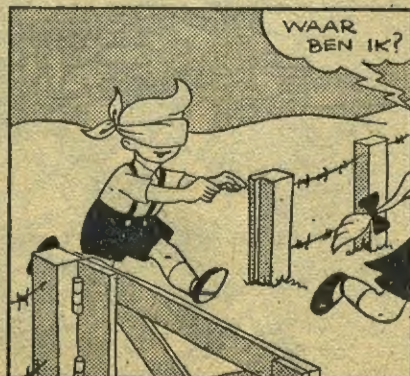
sneeuwklokjes steken hun kopjes al boven de grond uit. Het voorjaar is dus toch wel in aantocht."

„Zouden ze niet dood gaan van de kou?" vroeg moeder bezorgd. Maar nu gaf Marijke het antwoord. „Daar kunnen ze best tegen, zegt meneer Mol." En toen vader en moeder haar verbaasd aankeken, vertelde ze haar droom en vooral om die wurmenpannekoeken moesten vader en moeder hartelijk lachen.

Gelukkig had moeder lekkerder pannekoeken gebakken en even later smulden ze daarvan. *J. B.*

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

't Lot van Bellefleurtje

DOOR J. HEILOO

Op de fruitschaal was 't een dringen
En een drukte van belang,
Druiven lagen er en peren,
Al het fruit kwam in 't gedrang.

Mandarijnen en bananen,
Alles lag er door elkaar,
'n Grote sinaasappel bromde:
„Nergens lag ik nog zó naar."

„Nu, jij hebt nog niet te klagen,"
Sprak een grote groene peer,
„Jouw huid kan er nog wel tegen,
Maar die druiven zijn zo teer."

Bovenop die arme druiven
Lag een grote bellefleur,
't Was een vorstelijke appel,
Met een mooie rode kleur.

En die arme druiven zuchtten:
„Ga opzij toch, bellefleur!"
„'t Kan niet!" riep de grote appel,
„Houdt toch op met dat gezeur."

Daarna ging ze heel trots verder:
„'k Lig niet zó maar bovenaan,
'k Ben het mooiste van de fruitschaal,
'k Ga hier niet zo gauw vandaan."

„Iedereen moet naar je kijken,"
Zei een wijze mandarijn,
„Maar dat wil toch nog niet zeggen,
Dat jij hier het langst zult zijn."

„Bellefleur," zei een banaantje,
„Hoogmoed komt vaak voor de val,
'k Zou me heus naar niets verbeelden,
Misschien ga jij het eerst van al."

Nu, 't gebeurde inderdaad zo,
Bellefleur verdween weldra,
'n Jongen nam haar van de fruitschaal,
Keek naar haar en zei toen: „Ha."

„Jij ligt daar maar zo te pronken,"
Zei hij even later weer,
„Maar ik eet je lekker op, hoor;
Fijn! Je smaakt beslist naar meer."

Dat was 't lot van 't bellefleurtje,
In een oogwenk was 't gedaan;
En al de and're lekkere vruchten,
Is 't nog heel lang goed gegaan.

LEERRIJKE LESSEN

DE VOS EN DE BRAAMSTRUIK

Jagers hadden een vos het vuur na aan de schenen gelegd en Reintje wist niets beters te doen dan weg te duiken in het dichte struikgewas. Daar hij zich op een steile helling bevond, begon de vos naar beneden te glijden en om zijn val te breken greep hij zich uit alle macht vast aan een braamstruik.

Deze hield hem, maar terzelfder tijd drongen een paar scherpe dorens in de poten van de vos. Reintje ging er bij liggen en begon zijn gewonde poot af te likken, terwijl hij de braamstruik uitschold voor alles wat lelijk was.

„Toe maar," zei de braamstruik, „waar zijn je slimheid en sluwheid toch gebleven, Reintje? Ik dacht, dat je toch wel zou hebben geweten, dat je niets beters te verwachten had van een natuurlijke vijand zoals ik? Wat betekenen zo'n paar kleine dorentjes, vergeleken met het dodelijke lood van de jagers, die je op de hielen zaten?"

Die braamstruik had gelijk. Maar wij, kleine en grote mensen, doen weleens als Reintje. We kijken sommigen erg lelijk of uit de hoogte aan, maar wanneer we in de klem zitten, verwachten we niettemin, dat diezelfde mensen, voor wie we alleen een boze blik overhadden, toen het ons goed ging, toch hemel en aarde zullen verzetten om ons te helpen. En soms weten we van alles en nog wat over die hulp zelf te zeggen.

Nee, laten we dat domme Reintje toch maar liever niet nadoen en vriendelijk zijn tegenover iedereen. Dan zal ook iedereen klaarstaan om ons bij te springen, als dat nodig is.

ONZE WONDERE WERELD

MOERASSLAKKEN VERTONEN DE GRILLIGSTE VORMEN EN KLAUTEREN MET HUN TORENTJES OP DE RUG LANGS DE SPRIETEN VAN DE WATERPLANTEN OMHOOG.

BIJ DE SLAKKEN

DEZE BEHOREN TOT DE BUIKVOETIGEN, WIER RUG EEN PLOOI HEEFT - DE MANTEL - DIE ALOF NIET EEN KALKSCHAAL VOORTBRENGT. ER ZIJN ONGEVEER 60.000 VERSCHILLENDE SOORTEN

DE DRUIVENSLAK BOORT EEN GAATJE IN DE GROND, PERST ER EEN DEEL VAN HAAR WEEK LIJF IN, LAAT DE EITJES VALLEN EN SLUIT DE OPENING SECUUR AF

DE GROENE FLUWEELSLAK TREKT DE AANDACHT DOOR HAAR PRACHTIGE KLEUREN: DIEP ZWART, HELBLAUW EN ORANJE.

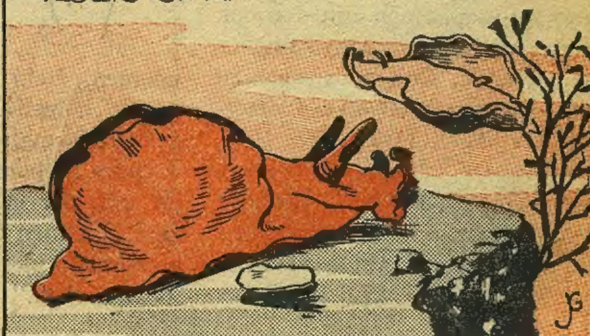
DE STERRENSLAK HEEFT TWEE VOELHORENS, DIE DE MET KALKPUNTJES VOORZIENE RUGKANT DOORBOREN. OOK ZIJ IS PRACHTIG GEKLEURD.

DE BOOMSLAK DANKT HAAR NAAM AAN DE GRILLIG GEVORMDE VERTAKKINGEN, DIE VAN ZIJ- EN BOVENKANT VAN HET LICHAAM UITGROEIEN.

DE ZEEHAAS OF ZEEKOE KAN SOMS EEN POND WEGEN. ZE HOORT THUIS IN DE MIDDELLANDSE ZEE. BIJ TIJD EN WIJLE SCHEIDT ZIJ EEN PURPERKLEURIGE VLOEISTOF AF

WAT ZEGT MIJN NAAM?

NAAM EN VOORNAAM

Eefje was aan het peinzen geraakt en ze kon er niet goed uitkomen. „Hoe komt het toch, meester," vroeg ze in het namenkwartiertje, „dat de voornaam, waarmee men goede vrienden aanspreekt: Jan, Piet, Klaas, Nelly, Greet, zoveel verschilt van de volledige voornaam, waarvan hij afkomstig is, hier dus: Johannes, Petrus, Nicolaas, Cornelia, Margaretha?"

„Meestal houdt de roepnaam wel enig verband met de volledige voornaam," antwoordde meester Dierx. „In al de roepnamen, die je opnoemde, Eefje, is min of meer duidelijk nog wel een kern te ontdekken, welke naar de volle voornaam leidt. Als we bijvoorbeeld Jan een afkorting noemen van Johan, dan zijn we al heel dicht bij Johannes; van Petrus kregen we Peter, Pieter, Piet, een omweg, die niet zo erg vreemd is; als we van Nicolaas de eerste lettergreep schrappen, houden we Colaas over, en legt men dan de klemtoon op de laatste lettergreep, Colááš, dan ziet ieder, dat de korte o in de uitspraak gemakkelijk kon wegvallen. Cornelia werd afgekort tot Nelia, Neel, Nel, en de mode om meisjesnamen op y te doen uitgaan, maakte van Nel Nelly; uit Margaretha ontstond Gretha, Greet, en zoals Peter tot Pieter verklankte, zo werd uit Greet Griet gevormd.

De roepnamen zijn ontstaan op de eerste plaats door de algemene drang om de naam kort te houden; de meeste roepnamen zijn dan ook éénlettergrepig, die van jongens bijna allemaal. Ook meisjesnamen waren vroeger veelal van één lettergreep: Mie, Miet, Trijn, Mien, Neel, Jo, enzovoort, maar als vleivorm werd hier graag het verkleinwoord -tje of -ke aan de éénlettergrepige naam toegevoegd: Mieke, Mietje, Trijntje, Mientje, Neeltje, Joke. Eerst van de laatste tientallen jaren is de mode om de meisjesnamen te verengelsen: Mary, Triny, Minny, Nelly, Anny.

Het spreekt vanzelf, dat in de loop der eeuwen vele verbasteringen van de namen ontstonden. Een roepnaam luidt in de ene taal heel anders dan in de andere; zelfs in de dialecten van een zelfde taal is er verschil in de roepnamen; de roepnaam past zich aan het taaleigen aan. Het oer-Germaans is in wel 'n twintigtal talen uiteengegaan; de oorsprong van onze Germaanse namen is dus voor al die talen dezelfde en toch hebben de roepnamen in al die talen een eigen richting ingeslagen. Soms zal men de oorsprong van een roepnaam in een andere Germaanse taal, bijvoorbeeld Noors, Zweeds of Deens, nog vrij gemakkelijk kunnen aanwijzen, maar dikwijls is er geen verband meer te zien. Zo is het ook bij ons. Dat, om een voorbeeld te

noemen, Hein en Henk van Haganric komen, ziet op het eerste gezicht niemand.

Onze roepnamen, Eefje, zijn in de loop der eeuwen zozeer gewijzigd, dat men het verband met de oorspronkelijke namen dikwijls moet zoeken."

DE

Een der mooiste weidevogels is ongetwijfeld de kievit. Het is een echt deftige vogel, met zijn witte en zwarte veren en zijn trotse kuif op zijn vlotte kopje.

Al heel vroeg in het voorjaar komt de vogel uit de zuidelijke landen naar hier toe.

Het eerst komen de mannetjes terug. Het is dan vaak nog koud en soms vriest het nog. Maar de kievitmannen kunnen er tegen. Als de zon maar even over de weilanden gaat, slaan ze met grote koppels de lucht in en maken hierbij de dolste sprongen in het luchtruim.

„Kie-oe-ioe-ioe-wie-wiet," roepen ze telkens maar weer.

Even komen ze op de grond terug, maar dan slaan ze de vlerken weer los en cirkelen boven de voorjaarslanden.

Een dag of wat later komen de vrouwtjes. Met hele slierten komen ze aanvliegen. Nu worden de mannetjes nog veel drukker. Elke kievit wil een vrouwtje hebben om samen met haar een nestje te bouwen.

Zo'n nestje is trouwens gauw gemaakt, want het is zo maar een klein kuiltje in het weiland of bouwland.

En wat doen nu de mannetjes?

Als de vrouwtjes komen overvliegen, gaan ze deze in de lucht tegemoet en alsmaar roepen ze: „Kie-oe-ioe-wie-wiet," steeds weer diezelfde roep herhalend. Ze willen zeggen: „Kom mee, kom mee, zie eens, wat een mooi nestje ik maken kan."

Dan vliegen ze omlaag en draaien met hun borst een kuiltje in het land. En daarna gaat het de lucht weer in.

Zo herhaalt zich dit spel, dagen lang in het voorjaar.

Eindelijk strijken de vrouwtjes naar beneden en worden er weer kuiltjes gemaakt en hierin komen nu de mooie, grote eieren. Meestal vier in ieder nest.

Heel erg goed past de kievit op zijn vrouwtje en de eieren.

Het mannetje staat altijd op wacht en past er op of er soms ook een grote roofvogel komt aanvliegen, een poes of een hermelijn door het veld sluipt, of soms zelfs mensen komen, die het allemaal op de eieren gemunt hebben.

De kievitseieren zijn heel smakelijk en je mag ze tot 19 April zoeken.

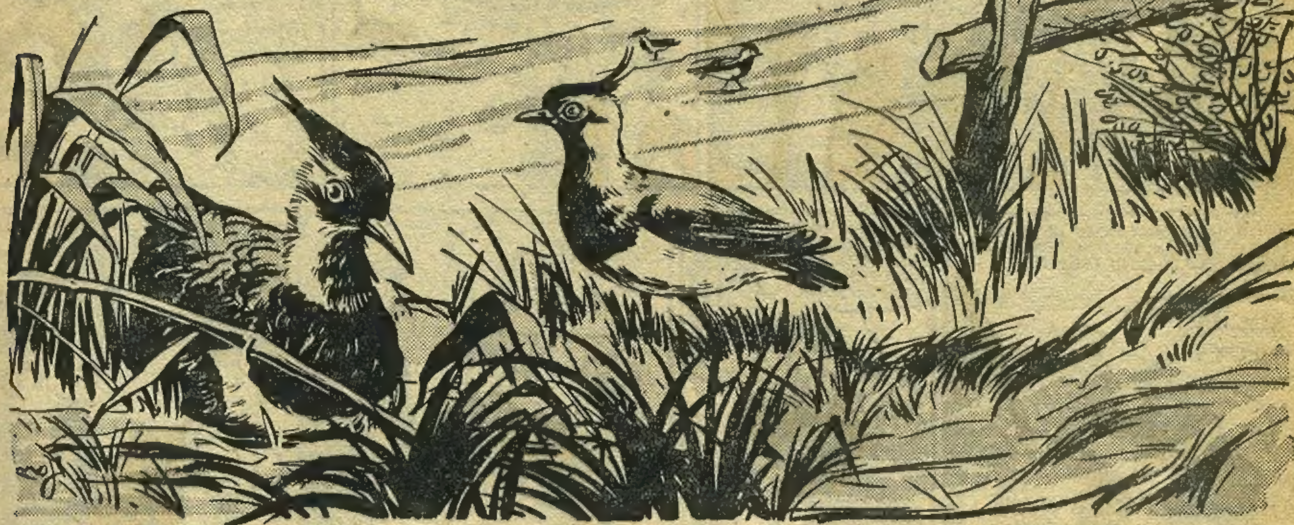
Geef mij echter maar een gewoon kippenei. Veel liever laat ik de kievitseieren in het nest om te kunnen blijven genieten van het vrolijke spel van deze dartele vogels, ieder jaar weer. Van de andere kant is het wel waar, dat van die eieren, die al zo heel vroeg worden gelegd, toch vaak niets terechtkomt. Het is dan nog veel te koud en soms zelfs bevriezen de eieren in het nest.

Het is overigens een hele kunst om kievitseieren te zoeken en.... te vinden. De vogels weten ons mensen op allerlei manieren voor de gek te houden.

Ik zal jullie daarover de volgende keer nog wel iets vertellen.

J. v. d. B.

KIEVIT, onze mooie weidevogel

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

DE VIER HEEMSKINDEREN

Toen de vier Heemskinderen op zekere dag aan het hof van keizer Karel verschenen, was Lodewijk, een zoon van de keizer, erg jaloers op hen, maar het meest op Reynout, vooral toen deze hem zijn prachtig ros Beyaert niet wilde afstaan. Hij verbood de bedienden de vier Heemskinderen eten te geven, maar Reynout nam uit de keuken wat van zijn gading was. Op bevel van Lodewijk kregen ze ook geen bedden, maar een harde bank om op te slapen. En het was weer Reynout, die de gasten van de keizer uit hun bedden joeg en er zijn broers in liet slapen. Dat alles wist de keizer, maar hij kon er niets aan doen. Tijdens de feesten, die volgden op de dag van de kroning, kwam het van kwaad tot erger. Lodewijk, die de beste schaakspeler van het land was, wilde spelen met Adelaert en wie verloor zou er met zijn hoofd voor boeten. Eerst aarzelde Adelaert, maar noodgedwongen gaf hij toe en Lodewijk verloor. Adelaert spaarde hem echter. Lodewijk werd zo driftig, dat hij Adelaert met het schaakbord een bloedneus sloeg. Maar dat vernam ook Reynout en toen vond hij het welletjes. Hij liet hun paarden gereedhouden en ging met zijn broers naar de zaal, waar Lodewijk zich met zijn vader bevond. Zonder veel complimenten stapten zij op Lodewijk toe en sloegen hem het hoofd af. Door de verwarring wisten zij te ontkomen en reden naar Haymin, die met achthonderd man buiten de stad was gelegerd.

Hoe moest dat aflopen? *Wordt vervolgd*

BAS EN BES

Bas en Bes komen in een andere stad en drinken samen een kopje thee.

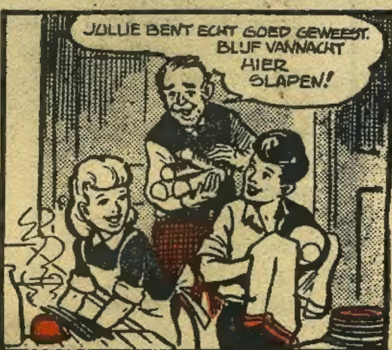

KLAAS NIKKELBIE

NAAR HET BEROEMDE VERHAAL VAN CHARLES DICKENS.

Newman Noggs, de secretaris van Ralf Nikkelbie, luisterde een gesprek af van zijn patroon met een andere oude geldschieter, Arthur Gride, waarin ze een plan bespraken, dat Gride in staat moest stellen te trouwen met Madeleine Bray, het meisje, waarvan Klaas hield. Gride wist, dat Madeleine in het bezit zou komen van eigendommen, zodra zij trouwde; zijzelf wist daar echter niets van. Gride en Ralf zouden de toestemming van Madeleine's vader kopen, door hem zijn schulden kwijt te schelden.

25. Ralf, zo hard als een spijker, was niet tevree, voor de andere geldschieter, Gride, er in had toegestemd, hem alles terug te betalen, wat Madeleine's vader, Bray, hem schuldig was, en bovendien nog zesduizend gulden voor de hulp die Ralf hem verleende bij het tot stand brengen van het huwelijk. Samen gingen ze toen naar Bray's huis en Gride beloofde de man kwijtschelding van zijn schulden en een inkomen voor zijn leven, als hij in het huwelijk toestemde.

26. Kort daarop ontdekte Newman Noggs, dat Bray in het huwelijk had toegestemd en dat ook Madeleine uit een soort plichtsgevoel haar toestemming had gegeven. Het zou over twee dagen plaats hebben. Die avond had Newman een onderhoud met Klaas en in de loop van het gesprek vertelde hij terloops, niet wetend, dat Klaas van het meisje hield, wat er met Madeleine stond te gebeuren. Klaas was buiten zichzelf van verdriet en ergernis.

27. Hij holde naar de woning van Bray, waar hij Madeleine aantrof. Hij smeekte haar, omwille van haarzelf, niet met die afschuwelijke oude geldschieter te trouwen. Madeleine liet hem uitspreken, maar ze was niet van haar stuk te brengen. „Ik kan mijn vader schuldvrij maken," zei ze. „Hier gaat hij dood; wellicht kan ik zijn leven voor jaren verlengen." Ze wist niet, dat Klaas van haar hield en hij was ook niet in de gelegenheid het haar te zeggen.

28. Wanhopig besloot Klaas een bezoek te brengen aan Gride. Hij vertelde deze niet wie hij was, maar zei, dat hij wist, dat Gride de volgende dag zou trouwen met een jong meisje, dat hem verafschuwde. Hij beloofde Gride geld, als hij van het huwelijk zou afzien. Zelf bezat Klaas wel niets, maar hij rekende op de hulp van de Cheeribels, die buiten de stad waren en die Madeleine zeker zouden willen helpen. Gride lachte Klaas vierkant uit.

VAN TWEE JONGENS, DIE HELDEN

DOOR J. TOEBOSCH

In een land, heel ver van hier, woonde een welgestelde boer, die verscheidene kinderen had. Twee van hen, Hela en Wela, hadden niet veel lust in het boerenwerk. Op zekere dag kwamen beiden bij hun vader, en Hela, de oudste, zei: „Vader, we zijn 't hier moe. We willen de wereld in gaan en heldendaden verrichten."

„Best, jongens," zei de boer. „Ik wens jullie veel geluk en hoop jullie nog eens als twee beroemde mannen terug te zien. Maar als je zonder roem terugkomt, is 't ook goed. Je bent altijd weer welkom."

De volgende morgen gingen de jongens op weg. De eerste dagen vielen er echter voor hen geen andere heldendaden te verrichten dan dat ze een paar bedelaars een aalmoes gaven, een oud mannetje hielpen zijn karretje voort te duwen en een kind tegen een kwade hond beschermden. Zo zaten ze op een namiddag in een herberg, toen een afdeling soldaten voor de deur halt hield. De manschappen gingen aan de weg zitten of liggen om uit te rusten en de aanvoerder stapte de herberg binnen. Hij zag de twee jongens en vroeg hun, wie ze waren en waar ze heen gingen.

Hela en Wela vertelden, met welk doel ze op reis waren gegaan. „Nu." zei de aanvoerder, „als jullie heldendaden willen verrichten, kunnen jullie niet beter doen dan soldaat worden. Jullie kunnen dan strijden voor koning en vaderland en hebben een goed leven bovendien. Als je wilt, kun je dadelijk in dienst gaan. Ik ben de kapitein van de troep, die daar buiten ligt. Jullie zijn een paar flinke kerels en jullie bevallen me best. Nu, wat zeggen jullie daarvan?"

De twee broers vonden dat aanbod prachtig. Ze gingen dus met de troep mee en kwamen enige dagen later in de garnizoensstad aan.

Het soldatenleven bleek echter niet mee te vallen. 't Was elke dag exerceren, zwaar bepakt lange marsen maken, urenlang op schildwacht staan, poetsen en wassen. Nee, dan was 't werk op de boerderij heel wat plezieriger. En de kost was ook niet zo goed als ze thuis gewend waren. En dan maar altijd gecommandeerd en dikwijls uitgescholden worden en bij de minste overtreding straf. Wat een verschil met vroeger! Nee, verbeterd hadden ze er zich niet op met thuis weg te gaan. En, wat eigenlijk nog 't ergste was, van de heldendaden, waarvoor ze uitgetrokken waren, kwam maar niets.

Maar daar brak de oorlog uit en nu zouden ze met het leger moeten optrekken.

Hela en Wela overlegden met elkaar, gingen daarna naar de kapitein en vroegen hem of ze nu zouden moeten vechten.

„Als 't nodig is, zeker," zei de kapitein. „Waar ben je anders soldaat voor?"

„Ja maar, kapitein, we houden niet van vechten," zei Hela.

„Niet? En je bent hier gekomen om heldendaden te verrichten."

„Zeker, kapitein," zei Wela. „Maar niet om te vechten. We hebben nog nooit gevochten."

„Zo. Je bent dus bang voor je hachje. Maar dan zijn jullie geen soldaten, maar lafaards."

„Beter bange Jan dan dode Jan, kapitein," zei Hela.

„Dat zeg ik ook," zei Wela.

De kapitein werd kwaad. „Hoor eens," zei hij, „je trekt mee en doet onderweg, wat je gecommandeerd wordt en anders zullen we je 't wel leren. Verstaan? En nu geen praatjes meer."

Enkele dagen later trok het leger op. 't Werd nu moeilijk voor de soldaten: lange marsen in moeilijk terrein, regen en koude, gebrek aan voedsel, slapen in de open lucht. Op een avond zaten de twee broers bijeen.

„Waren we maar thuis gebleven," zei Hela.

„Ja, dat zeg je nu 't te laat is. 't Is jouw schuld. Jij altijd met je heldendaden," zei Wela.

„Och wat. Je wou toch zelf ook altijd de wereld in."

„Jij bent de oudste en had wijzer moeten zijn."

„Jij bent toch zeker ook oud genoeg om te weten, wat je doen en laten moet."

Zo twistten ze met elkaar, tot Hela eindelijk zei: „Of we elkaar nu al de schuld geven, daar komen we niet verder mee. 't Is nu eenmaal zo en het beste zal zijn, er ons zo goed mogelijk in te schikken."

„Je hebt gelijk," zei Wela. „En daarom moeten we elkaar helpen, zoveel we kunnen, en maar hopen, dat 't beter wordt."

In 't begin ging alles gelukkig nog zonder vechten, maar daar opeens stond 't leger voor een sterk kasteel, dat op een steile hoogte lag. Er was geen andere toegang dan een pad, dat zó smal was, dat een handvol soldaten het gemakkelijk tegen een heel leger kon verdedigen. Aan een aanval behoefde men niet te denken en daarom sloeg het leger voorlopig in de nabijheid van 't kasteel een kamp op.

Enige dagen had men daar zo gelegen, toen de kapitein Hela en Wela bij zich liet komen.

„Jongens," zei hij, „jullie willen immers gaarne zonder vechten

DADEN WILDEN VERRICHTEN

heldendaden verrichten? Ik zal jullie daar nu gelegenheid voor geven. Luister nu goed: Je trekt deze kleren aan, neemt deze pakken met koopwaren op de rug en gaat zo naar 't kasteel. Ze zullen daar menen met marskramers te doen te hebben. Je doet dan je best je waren te verkopen, maar tegelijk kijk je goed rond, hoe 't kasteel versterkt is en ziet te weten te komen, hoeveel volk er ligt. Dat moet je me dan vertellen, als je terugkomt."

„Maar als ze daar boven merken, dat we komen om te spionneren?" vroeg Hela.

„Ja, dan worden jullie allebei opgehangen. Maar dan sterf je voor 't vaderland. En dat is ook een heldendaad."

„Nu, kapitein, ik vind 't wel wat gevaarlijk," zei Hela. „Ik ga liever niet."

„En ik blijf ook liever hier," zei Wela.

„Lieverkoekjes worden hier niet gebakken," zei de kapitein. „Je hebt slechts te gehoorzamen. En nu een beetje vlug, alsjeblieft."

Wat later waren de twee broers, als marskramers uitgedost, op weg naar het kasteel. Ze waren allesbehalve prettig gestemd. 't Was een gevaarlijke onderneming. Maar er zat nu eenmaal niets anders op dan 't maar te wagen. Vooruit dus maar, want terugkeren ging niet.

Terwijl ze daar zo voortstapten, kwam plotseling vlak voor hen een hert uit de struiken opzij van de weg te voorschijn en was in een ogenblik uit 't gezicht.

„Waar komt dat zo opeens vandaan?" zei Hela. Hij boog de struiken van elkaar en zag nu daarachter een voetpad. „Waar zou dat naar toe gaan?" vroeg hij.

„Laten we 't eens volgen," zei Wela. „Je kunt niet weten, waar 't goed voor is."

Ze gingen dus 't voetpad op. Het was zó lang, dat er geen eind aan scheen te komen. Maar de jongens hielden vol. En eindelijk, heel onverwachts, kwamen ze op een kleine open vlakte, aan de achterzijde van 't kasteel. En nu zagen ze, dat het kasteel aan deze kant niet zeer sterk was en gemakkelijk ingenomen zou kunnen worden.

Dat was een verrassing! Nu behoefden ze niet naar 't kasteel te gaan. Zo gauw mogelijk keerden ze langs dezelfde weg naar 't kamp terug en deelden de kapitein hun ontdekking mee.

De kapitein liet zich door de jongens naar 't pad brengen en zei toen, dat 't nergens toe diende. Maar wat later ging hij naar de bevelhebber van 't leger en vertelde daar, dat hij een weg had gevonden, die hem in staat zou stellen 't kasteel zonder veel moeite te veroveren.

Hij kreeg nu verlof 't plan uit te voeren, trok de volgende morgen met zijn soldaten het voetpad op, bereikte de kleine vlakte en liet toen op de trompet blazen. De bevelhebber van 't kasteel kwam kijken en was niet weinig verrast, toen hij daar opeens de vijand zag. Hij begreep echter ook, dat hij zich niet lang zou kunnen verdedigen en gaf zich dus maar spoedig over. En dat was heel verstandig van hem, want nu gingen er geen mensenlevens verloren.

In 't kamp was 't feest met de gemakkelijk behaalde overwinning. En de grote man was de kapitein. Van alle kanten werd hij toegejuicht, gevierd en geprezen, en al die hulde nam hij aan alsof ze hem toekwam. Naar Hela en Wela keek niemand om.

„Daar zitten we nu met onze heldendaad," zei Hela. „Maar ik heb er onder de hand genoeg van. Ik wou, dat we maar weer thuis op de boerderij zaten."

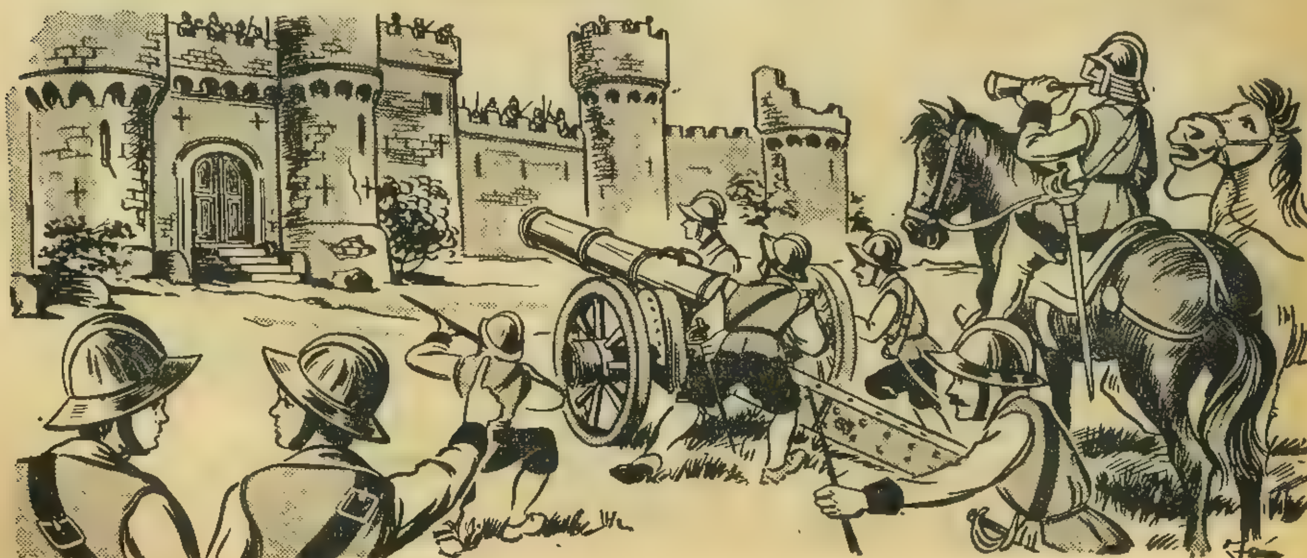
Dat was Wela met hem eens. En hun wens werd spoedig vervuld, want kort daarna werd de vrede gesloten, en nu konden de jongens naar huis terugkeren, wat ze dan ook zo gauw mogelijk deden.

Ze werden allerhartelijkst ontvangen.

„En hoe is 't?" vroeg de boer. „Heb je veel heldendaden verricht?"

„Dat zullen we later wel eens vertellen, vader," zei Hela. „Maar ik denk, dat we 't voortaan maar zonder heldendaden zullen doen."

En zo bleven ze op de boerderij en werkten met lust en waren sedert gelukkig en tevreden.

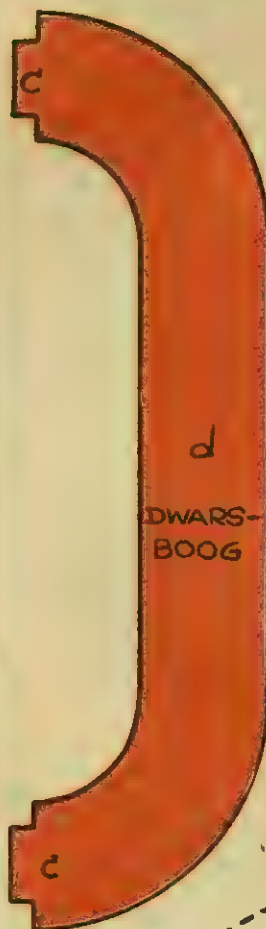

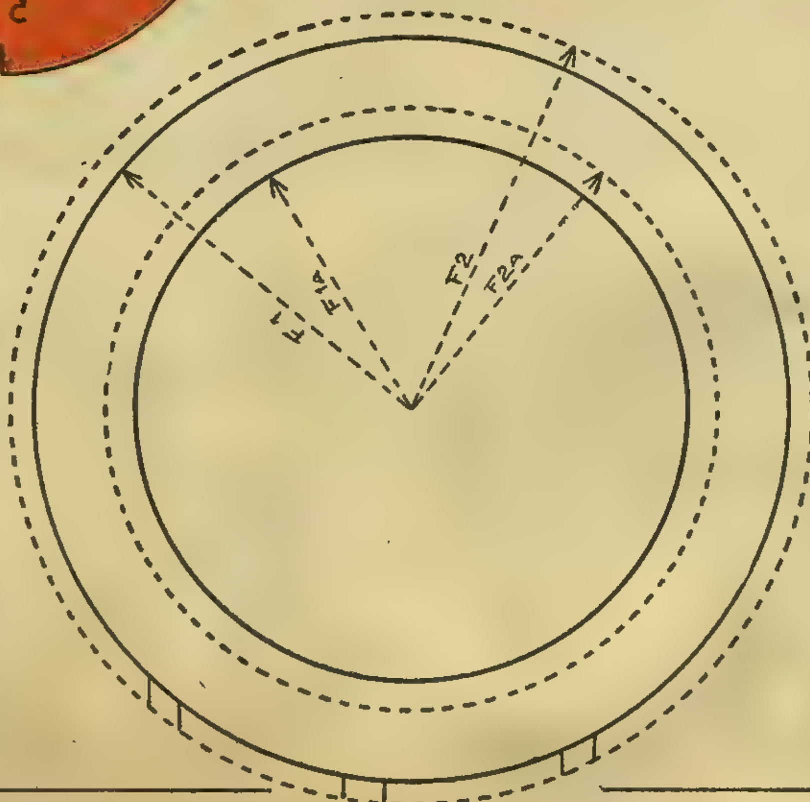
De kleine knutselaar

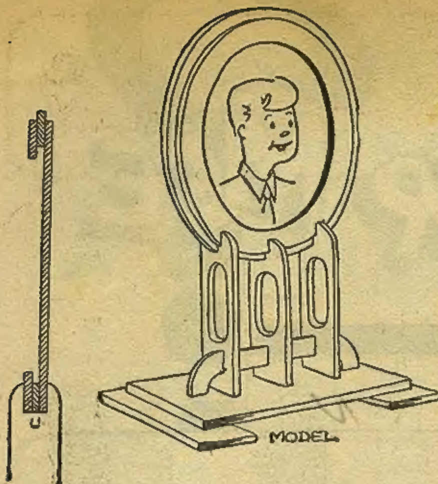

ONS PORTRETLIJSTJE

Een heel aardig lijstje, dat uit tien stukken bestaat. Hier ligt ook weer de mogelijkheid voor kartonnagewerk of figuurzaagwerk in gewoon triplex of dun hout.

Het is vooral zaak om de openingen, vooral van de stukjes A en BB secuur af te werken, zodat het gebogen stukje D, dat je later door de drie plankjes heenschuift, er ook goed in past.

Voor het lijstje zelf zaag je één keer F 1 uit in zijn geheel, dus

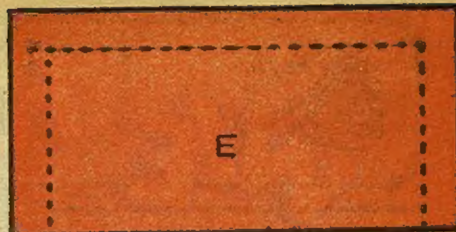

zonder enige opening, en je zaagt één keer F 2 uit. Dan nog éénmaal F 1 uitzagen, waarbij je dan de binnenste cirkel F 1a ook uitzaagt, waardoor je de opening krijgt voor het portret. Ook wordt de binnenste cirkel F 2a uitgezaagd uit F 2. Het wijst zich trouwens vanzelf.

Voor het in elkaar zetten geef je acht op de letters.

Fig. G laat een zijaanzicht zien van het lijstje. Aan de voorkant heb je het plankje F 1, waaruit F 1a wordt weggezaagd, daarachter komt F 2 met foto en glas en daarachter F 1, dat helemaal dicht is. Zorg, dat alles klemvast zit in de brede gleuven b.

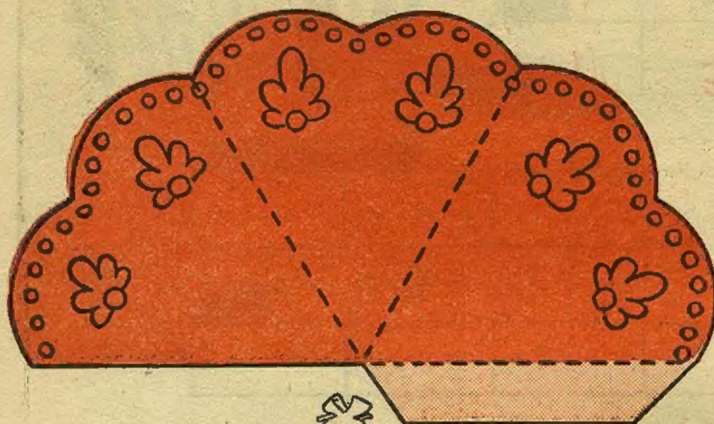
Kijk bij het in elkaar passen goed naar het model en als je het heel secuur wilt doen met houtwerk, maak het dan eerst eens in

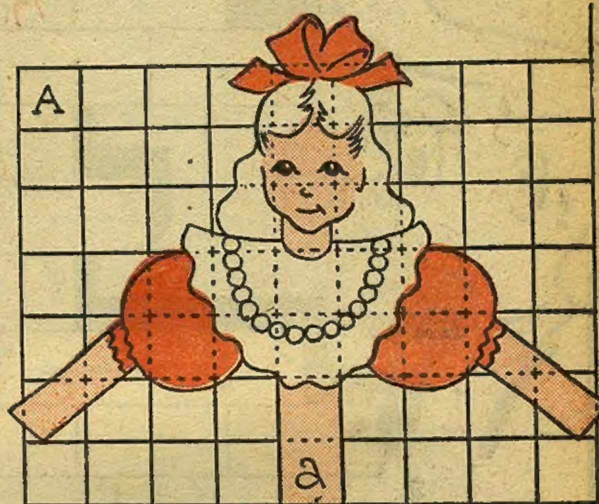

karton. Na afwerking en gladschuren, beitsen in de gewenste kleur.

VOOR PARTIJTJES

Het is wel aardig als je vriendjes of vriendinnetjes uitnodigt op je verjaardag om dan op tafel een paar leuke dingetjes te hebben met de naam van elke bezoeker of bezoekster er op. Ook bij andere gelegenheden kunnen die aardige knutselwerkjes worden gebruikt.

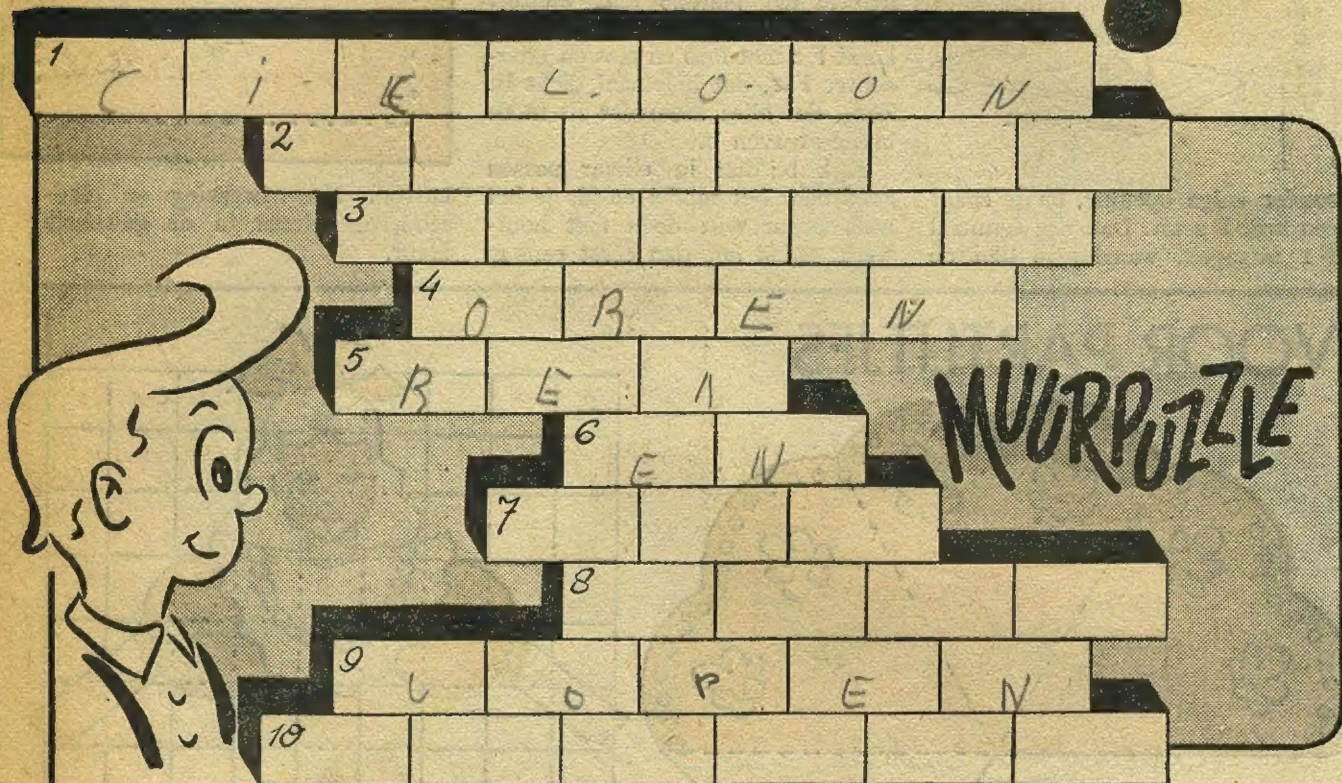
Je begint met uit stevig wit papier fig. A te knippen. De armen vouw je naar voren (kijk naar het model) en op de twee lipjes plak je een hartje, waarop je de naam van een gast hebt geschreven. Trek dan met een passer een halve cirkel (B). Deel hem in drieën en laat er een lipje aan voor 't vastplakken. Vouwen volgens de stippellijnen. De bovenpunt knip je af en daar steek je het lipje a in. Dan heb je een leuk popje, dat rechtop staat (op zijn rokje) en dat je aardig hebt versierd met kleurpotlood of waterverf.

HEB JE OOK EEN HOND?

Dan moet je hem natuurlijk van tijd tot tijd wassen. Niet makkelijk, als hij een tikkeltje aan de grote kant is. Maar met behulp van de tuinslang en een goede spons, kun je dat toch klaarspelen zonder je eigen kleren nat te maken. Knip eerst een kleine gleuf in de spons en duw ze flink over de tuinslang. Wrijf de spons goed in met zeep en zet dan de kraan een tikje open. Voor het afspoelen of naspoelen doe je de spons er weer af.

WIE PUZZELT ER MEE?

Je vult in elke steen van dit muurtje één letter in, op elke steenrij een woord. De woorden tot en met nummer 6 bestaan uit de letters van het voorgaande woord min een letter; de woorden ná 6 uit de letters van het voorgaande woord plus een letter. De betekenissen der woorden zijn:

1 Hevig waaien.
2 Men moet nooit iemand in zijn werk......
3 Het haantje op de.....
4 Knoop dat maar goed in je.....
5 De kippen zijn in de ...
6 Oom .. tante zijn gekomen.
7 Die ... schrijft zeer slecht.
8 De kelk van de bloem is ....
9 Als je die bus wilt halen, moet je hard.....
10 De eigenaars laten dat huis......

EEN NIEUW SCHRIJFSPELLETJE

Schrijfspelletjes kun je nooit te veel hebben. Voor regenachtige vrije middagen of zo 's avonds na het eten kun je best zo'n spelletje gebruiken. En als je jarig bent en je mag een paar vriendjes of vriendinnetjes vragen, kun je met zo'n schrijfspel prachtige wedstrijden organiseren.

Het spelletje van deze keer is er een van woorden verzinnen. Je zoekt ergens een tamelijk lang woord in op of jullie bedenken er samen een, en dan is het spel om van elke letter van dat woord een nieuw woord te maken, dat met die letter begint.

Laten we zeggen, dat je het woord STORMWIND kiest. Nu moet iedereen een woord bedenken, dat met een S begint, met een T, met een O, enzovoort. Zo bijvoorbeeld:

Som, Toren, Over, Recht, Machine, Wereld, Inkt, Nat, Dijk.

Spel, Turf, Onder, Raad, Merk, Wonder, Iep, Nog, Dag.

Stuiver, Trap.... enzovoort.

De beginletters van die nieuwe woorden moeten samen dus telkens het woord Stormwind vormen. Als je van een letter geen woord meer weet, maar van andere letters wel, dan sla je die ene letter over en ga je rustig met het volgende woord verder.

Wie, bijvoorbeeld in tien minuten, de meeste woorden heeft gevonden, is winnaar, maar.... de woorden, die een ander ook heeft, worden weggestreept en tellen niet mee.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus

OPGERUIMD STAAT NETJES

Wanneer iemand met een zuur gezicht de kamer verlaat, verzucht broer of zus wel eens: „opgeruimd staat netjes". En dat wil dan zeggen: gelukkig dat die persoon is vertrokken, want hij was vervelend, lastig, ontevreden, nukkig of iets van dien aard. Die persoon hoorde in de kamer niet thuis, evenmin als vuil, dat op de grond ligt en dat men opruimt om de kamer weer netjes te krijgen. Zodra die persoon vertrokken is, gaat alles weer zijn goede gang, is er weer een gezellige opgeruimde sfeer.

UILEN-PUZZLE

```
  O F
  P A
L A + T
E + B Y
E L + G
U + W E
W Y + R
  S I
```

WIE KAN DIT LEZEN?

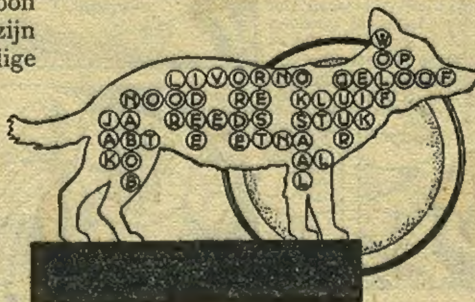
Een man zag eens een jongen, die met zijn fiets over de schouder naar school ging. „Hoe kom je er bij je fiets te dragen?" riep de man verwonderd uit. „Wel, meneer, ik ben juist begonnen met piano spelen, en nu heeft de onderwijzer me verboden, gebruik te maken van de pedalen."

LEGPUZZLE VAN WOORDEN

Zo, nu is dit raadsel klaar,
Jij bent een goede puzzelaar!

Zo,n Jij b	u is ent	di een	t raad goede	sel pu	kl zze	aar, laar!

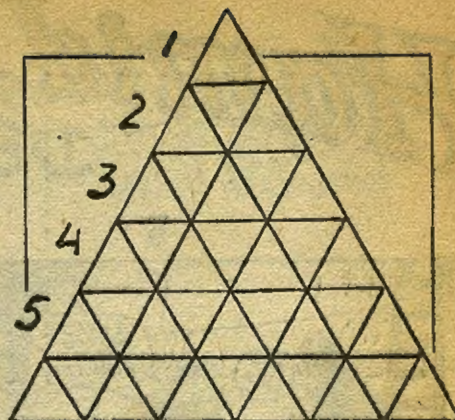
WOLF-PUZZLE

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

Vul de volgende letters op de streepjes in: o, i, a, a, e, e, e, e.

-P	--G-N	B-N-N	ST--N

PYRAMIDE-PUZZLE

In elk driehoekje een letter te plaatsen, zodanig, dat woorden worden gevormd van de hieronder volgende betekenis.

Elk woord moet dezelfde letters bevatten van het voorafgaande woord plus twee nieuwe letters.

1 Medeklinker.
2 Belofte.
3 Rust.
4 Pluimen.
5 Saai.
6 Nablijvende.

KLEURPLAAT VOOR DE KLEINTJES

Hamid, DE DAPPERE

5

Nadat hij een arme bedelaar uit de handen van de woesteling Karel Zorn heeft gered, verlaat sjeik Hamid Marokko met zijn dienaar Pepi. Zorn achtervolgt hem naar een ruïnenstad in de woestijn, waar de sjeik een schat vindt, die aan Zorn toebehoort.

